

SVARBIAUSI VINCO KRĖVĖS BIOGRAFIJOS FAKTAI

1882 m. spalio 19 d. gimė Subartonių kaime netoli Merkinės;

1900-1902 m. mokėsi Vilniaus kunigų seminarijoje, bet dėl nesutarimų su seminarijos vadovybe iš jos pasitraukė;

1904 m. Kazanės I-oje gimnazijoje gavo brandos atestatą ir tais pačiais metais pradėjo studijas Kijevo universiteto Filologijos-filosofijos skyriuje, studijavo slavistiką;

1905 m. universitetas buvo uždarytas, V. Krėvė persikėlė į Lvovo universitetą Galicijoje (Austrija), nenutraukdamas ryšių su Kijevo universitetu;

1908 m. baigė Lvovo universitetą filosofijos daktaro laipsniu, išlaikė valstybinius egzaminus Kijevo universitete, pelnė aukso medalį už darbą „Indoeuropiečių protėvynė“, buvo pakviestas ruošti profesūrai;

1909 m. išvyko į Užkaukazę. Baku miesto realinėje mokykloje dėstė rusų kalbą ir literatūrą, skaitė paskaitas apie budizmą. Vasaromis parvykdavo į tėviškę rinkti liaudies dainų ir padavimų. 1911 m. prisidėjo prie Baku liaudies universiteto steigimo. 1913 m. Kijevo universitete apgynė disertaciją apie Budos ir Pradžekabudos vardų kilmę, gavo lyginamosios kalbotyros magistro laipsnį;

1913 m. rugpjūčio 24 d. Vilniaus Šv. Mikalojaus bažnyčioje susituokė su žydų kilmės buvusia mokine Rebeka Karak. Pirmojo pasaulinio karo metais aktyviai veikė Baku socialistų revoliucionierių (eserų) partijoje, redagavo jos laikraštį „Znamia truda“;

1917-1918 m. buvo Baku miesto tarybos narys;

1919 m. paskirtas Lietuvos konsulu Azerbaidžane;

1920 m. su šeima sugrįžo Lietuvon ir apsigyveno Kaune. Įsteigė ir iki 1923 m. redagavo literatūrinį „Skaitymų“ žurnalą;

1922 m. paskirtas Lietuvos universiteto ordinariiniu profesoriumi, o 1925 m. išrinktas Humanitarinių mokslų fakulteto dekanu, kuriuo dirbo iki 1937 m.;

1922 m. išrinktas karinės - patriotinės organizacijos - Lietuvos Šaulių sąjungos pirmininku, kuriuo išbuvo dvi kadencijas iki 1924 metų. Šiuo laikotarpiu pasireiškė, kaip Klaipėdos sukilimo idėjos plėtotojas ir drąsus sukilimo organizatorius, vedęs derybas Berlyne su Vokietijos kariuomenės vadu generolu von Sektu dėl ginklų ir šaudmenų įsigijimo. Jo dėka Šaulių sąjungos savanoriai buvo aprūpinti ginklais ir šauniai organizuoti 1923 m. sausio 15 d. Klaipėdą išvadavo.;

1924 m. rugpjūčio 17-19d. reorganizaciniame Tautos pažangos partijos suvažiavime buvo įkurta Tautininkų sąjunga, kurios pirmininku išrinktas V. Krėvė. Jis buvo Tautininkų sąjungos programos

vienas iš kūrėjų. V. Krėvės iniciatyva įsteigtas žurnalas „Lietuvis“ .Tautininkų sąjungos pirmininku išbuvo iki 1925 m. vasaros.;

1924 m. Tautos teatre pastatytos dramos „Šarūnas“ (rež. A. Sutkus) ir „Skirgaila“ (rež. B. Dauguvietis);

Po 1926 m. perversmo pasitraukė iš Tautininkų sąjungos, ir kartu tapo vienu didžiausių savo buvusių bendražygių kritiku, nes turėjo vilčių, kad po perversmo su Sovietų sąjungos pagalba bus išvaduotas Vilnius iš Lenkijos okupacijos;

1929 m. Valstybės teatre pastatyta misterija „Likimo keliai“ ir „Šarūnas“ (režisierius A. Oleka-Žilinskas);

1931 m. Valstybės teatro gastrolinis „Šarūno“ spektaklis Rygoje, o Valstybės teatre drama „Žentas“ (rež. B. Dauguvietis);

1938 m. Latvijos universitetas suteikė V. Krėvei Garbės daktaro vardą;

1940 m. Po Sovietų Rusijos ultimatumo, Sovietų atstovui vadovaujant sudarytoje „Liaudies“ vyriausybėje būdamas ministro pirmininko pirmuoju pavaduotoju ir užsienio reikalų ministru, V. Krėvė stengėsi ginti Lietuvos suverenumą. Po derybų liepos 1-os naktį su Sovietų komisaru V. Molotovu, patyręs, kad Lietuvos nepriklausomybės neišsaugos, grįžęs į Kauną, atsistatydino iš marionetinės vyriausybės;

1940 m. Vilniaus universiteto profesorius, Lituanistikos instituto direktorius;

1941 m. Mokslų akademijos Statuto kūrėjas ir Akademijos organizatorius, išrinktas pirmuoju Lietuvos Mokslų akademijos prezidentu;

1944 m. Vengdamas pakartotinės bolševikų okupacijos pasitraukė iš Lietuvos ir apsigyveno Austrijoje. Gyveno Glasenbache, įkūrė lietuvių gimnaziją ir buvo jos direktorius;

1946 m. antros Sovietų okupacijos komunistinė valdžia, V. Krėvei jau gyvenant Austrijoje, pašalino profesorių iš Mokslų akademijos tikrųjų narių ir paskelbė jį „Tėvynės išdaviku“. Tik 1988 m. spalio 24 d. Mokslų akademijos prezidiumas sugrąžino jam akademiko vardą;

1947 m. Persikėlė iš Austrijos į JAV. Filadelfijoje, Pensilvanijos universitetas suteikė slavų kalbų ir literatūros profesoriaus vietą;

1954 m. liepos 7 d. mirė Vincas Krėvė-Mickevičius Marple Township, netoli Filadelfijos;

1992 m. spalio 19 d. V. Krėvės ir jo žmonos palaikai iš Putnamo lietuvių kapinių Konektikuto valstijoje buvo perkelti į gimtųjų Subartonių kapines.